EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2023/326,

18. oktoober 2022,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (Frontex) 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse OLAFi aruannet, mis valmis 15. veebruaril 2022 ning tehti 2022. aasta juulis kättesaadavaks kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning eelarvekontrollikomisjoni liikmetele,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni teist raportit (A9-0235/2022),

A. arvestades, et Euroopa Ombudsman on juhtumite OI/5/2020/MHZ ja OI/4/2021/MHZ puhul korraldanud mitmeid uurimisi seoses sellega, kuidas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“) täidab oma põhiõigustega seotud kohustusi ja tagab vastutuse seoses lisandunud kohustustega, ning esitanud ametile rea soovitusi;

1. võtab teadmiseks ameti tegevdirektori ja tema endise kabinetijuhi tagasiastumise 28. aprillil 2022 pärast OLAFi aruande avaldamist ning arvukaid rikkumisest teatamisi ja ajakirjanduslikke uurimisi, mis tõid päevavalgele probleeme eelkõige inimõiguste kaitsmise valdkonnas; väljendab kahetsust, et vaatamata OLAFi sellekohastele soovitustele ei ole nende osas distsiplinaarmenetlusi algatatud; väljendab heameelt seoses asjaoluga, et haldusnõukogu nimetas alates 1. juulist 2022 ametisse ajutise tegevdirektori; võtab teadmiseks teate tegevdirektori vaba ametikoha kohta, mis avaldati 21. juunil 2022; kutsub ameti haldusnõukogu üles nimetama tegevdirektori ametisse võimalikult kiiresti; kutsub haldusnõukogu üles enne töölevõtmismenetluse jätkamist võtma endale kohustuse suurendada läbipaistvust ja aruandekohustust Euroopa Parlamendi ees ning kinnitama seda kohustust kirjalikult; rõhutab, et uus tegevdirektor peaks võtma endale kohustuse tagada põhiõiguste täielik austamine kogu ameti tegevuses ning omada kõrgetasemelisi haldus- ja juhtimisoskusi; kutsub kooskõlas parlamendi õigustega haldusnõukogu ja komisjoni üles parlamendiga aktiivselt koostööd tegema; tuletab meelde, et läbipaistvus- ja aruandekohustuse täitmiseks peaks haldusnõukogu muu hulgas tagama, et üldsusel oleks võimalik ametit puudutavate OLAFi lõpparuannetega tutvuda avalikuks kasutamiseks sobivas vormis ja maksimaalses võimalikus ulatuses, ning rakendama täielikult kõiki Euroopa Parlamendi ja eelkõige parlamendis tegutseva Frontexi kontrolli töörühma soovitusi;

2. väljendab heameelt 27. juunil 2022. aastal eelarvekontrollikomisjonile saadetud märgukirja „Frontexi juhtkonna poolt üleminekuperioodi jooksul võetud meetmed“ üle, milles teavitatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni meetmetest, mida ameti ajutine juhtkond on võtnud enne uue tegevdirektori ametisse nimetamist; kutsub ajutist juhtkonda ja ametisse nimetatavat tegevdirektorit üles jätkama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni proaktiivset teavitamist oma vastustest tema tähelepanekutele ja soovitustele;

3. võtab teadmiseks kohustuse, mis on võetud selles märgukirjas esitatud parandusmeetmete tegevuskava ettevalmistamiseks tegevdirektori kohusetäitja juhtimisel; väljendab heameelt selle üle, et tegevdirektori kohusetäitja tunnistab ameti probleeme, tunnustab tema lubadusi tagada, et amet täidab täielikult oma volitusi ja austab oma tegevuses täiel määral õigusriigi põhimõtet, hindab positiivseid muutusi põhiõiguste austamisel ning ameti organisatsioonikultuuri muutmisel, sealhulgas selle tagamisel, et inimesed ei kardaks teatada võimalikest väärtegudest ja et juhtumeid uuritakse põhjalikult, arutelude sisseseadmisel töötajatega, volituste delegeerimise julgustamisel ja usalduslike suhete

loomisel teiste institutsioonide ja üldsusega; ühtlasi väljendab heameelt, et tegevdirektori kohusetäitja peab tähtsaks läbipaistvust; loodab, et eespool nimetatud kinnitused ja kohustused kajastuvad Euroopa Parlamendile esitatavas tegevuskavas koos korrapäraste ajakohastustega tegevuskava rakendamise kohta; peab tegevuskava rakendamisel tehtud edusamme ameti eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse oluliseks tingimuseks;

4. kutsub ameti juhtkonda üles jätkama ameti volituste täitmist; kordab, et ameti organisatsioonikultuuri muutmiseks, hea valitsemistava tagamiseks ja ameti toimimise parandamiseks, et oma volitusi täielikult täita, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1896, ([1]) on vajalikud selgus, läbipaistvus, avatud dialoog ja teabevahetus nii ametisiseselt kui ka -väliselt, vastutuse ja ülesannete delegeerimine ning kõrgete eetikastandardite järgimine ja põhiõiguste austamine; tuletab meelde, et see on ühine jõupingutus, milleks tegevjuhtkond, ameti haldusnõukogu ja komisjon peavad tegema lojaalset koostööd; kordab sellega seoses oma üleskutset komisjonile esitada selged suunised ameti volituste tõlgendamiseks ja rakendamiseks, eelkõige seoses piirikontrolli aspektidega; kordab, et parlament toetab seda protsessi; tuletab meelde eelarvekontrollikomisjoni 13. juuli 2022. aasta koosolekul tehtud märkusi, et ameti uutest volitustest tingitud oluliselt kiirenenud töötempo põhjustas raskusi, mille kohta võib tagantjärele öelda, et neid alahinnati ja need tõid kaasa viivitusi eelkõige töötajate värbamisel; märgib, et praegune töötasu paranduskoefitsient põhjustab tõsiseid raskusi kvalifitseeritud ja mitmekesiste töötajate ligimeelitamisel, ning nõuab selle koefitsiendi läbivaatamist, võttes arvesse tegelikku elukallidust, et parandada ametisisest geograafilist tasakaalu;

5. rõhutab, et seoses Venemaa kallaletungiga Ukrainale on ameti ülesanded suurenenud; väljendab sellega seoses heameelt, et Euroopa Liit ja Moldova Vabariik sõlmisid lepingu Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuse kohta Moldova Vabariigis ([2]) ning et Chişinăule on rändevoo haldamisel antud abi;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

6. tuletab meelde kontrollikoja tähelepanekut 18 000 000 euro suuruse esialgse eelarvelise kulukohustuse ülekandmise kohta 2021. aasta kohapealsete lähetuste ettevalmistamiseks, milleks ei olnud võetud juriidilist kohustust; võtab teadmiseks ameti võetud parandusmeetmed, mis keskenduvad õigusraamistiku selgitamisele ning ameti finantsteenistuse ja koolitajate paremale kaasamisele, samas asjaomast summat liidu eelarvesse tagasi kandmata; on seisukohal, et esialgne eelarveline kulukohustus oleks tulnud tühistada, mitte üle kanda; palub kontrollikojal hinnata ameti otsust kulukohustus tühistamata jätta;

7. kordab oma muret selle pärast, et ameti tegevdirektor kasutas finantsmäärust rikkudes 4. märtsil 2020 eralennukit, mis läks ametile maksma 8 500 eurot;

2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmiseks seatud tingimused

8. võtab teadmiseks ameti aruande 2019. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmiseks seatud seitsme tingimuse täitmise kohta; väljendab siiski kahetsust, et seitsmest tingimusest vaid viis on ameti aruande kohaselt täidetud; märgib kahetsusega, et mitmed tingimused ei ole ikka veel täielikult täidetud;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

([2]) ELT L 91, 18.3.2022, lk 4.

9. väljendab kahetsust, et üks seni täitmata tingimustest on 40 põhiõiguste vaatleja töölevõtmine, kuna 1. juuni 2022. aasta seisuga oli teenistuses 31 põhiõiguste vaatlejat ja veel kolm vaatlejat asub ametisse 1. septembril 2022; rõhutab, et määruse (EL) 2019/1896 artikli 110 lõike 6 kohaselt oli ametil kohustus võtta 5. detsembriks 2020 tööle vähemalt 40 põhiõiguste vaatlejat; rõhutab, et Frontexi kontrolli töörühm on kindlaks teinud, et Frontexi eelmine tegevdirektor viivitas tarbetult põhiõiguste vaatlejate töölevõtmisega, samas kui amet selgitab, et viivitus oli tingitud aegavõtvatest värbamismenetlustest liidu institutsioonides; tunnustab ameti hiljutisi edusamme värbamisel ja väljendab heameelt selle üle, et põhiõiguste vaatlejate arv on suurenenud 40-lt 46-le; rõhutab, et määrusega (EL) 2019/1896 on ette nähtud raamistik, mille alusel ameti laienedes veelgi suurendada põhiõiguste vaatlejate arvu, kusjuures esialgsed 40 põhiõiguste vaatlejat on alam-, aga mitte ülemmäär; kordab oma üleskutset, et amet võtaks edaspidi kõik põhiõiguste vaatlejad tööle ja nimetaks ametisse AD tegevusüksuse tasandil; avaldab tunnustust ameti võetud kohustusele võtta ülejäänud põhiõiguste vaatlejad tööle võimalikult kiiresti; märgib, et põhiõiguste ametnik on väljendanud menetlusega rahulolu;

10. peab kahetsusväärseks, et amet ei ole hinnanud oma tegevust Kreekas, kuigi liikmesriikide, Euroopa Nõukogu ja ÜRO institutsioonide aruanded näitavad, et amet viis ellu ühiseid piirivalveoperatsioone aladel, kus samal ajal pandi toime põhiõiguste rikkumisi; peab kahetsusväärseks, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon käsitles seda küsimust ameti 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevas esimeses raportis, kuid et amet ei ole esitanud mingit olulist teavet selle kohta, kuidas ta kavatseb järelmeetmeid võtta; rõhutab, et see küsimus on Kreekas toimuvaid arenguid arvestades kiireloomuline; nõuab tungivalt, et amet viiks võimalikult kiiresti läbi põhjaliku hindamise ja hoiaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni kursis;

11. peab kahetsusväärseks, et amet ei ole veel läbi vaadanud tõsiste vahejuhtumite aruannete mehhanismi standardset töökorda; märgib, et läbivaatamine oli algselt kavandatud 2022. aasta teiseks kvartaliks, kuid ameti sõnul on see Ukraina sõja tõttu edasi lükatud 2022. aasta kolmandasse kvartalisse;

12. peab kahetsusväärseks veel ühte täitmata tingimust, milleks on ametile esitatud üleskutse peatada oma tugitegevus Ungaris, kes ei käitu kooskõlas määruse (EL) 2019/1896 artikliga 46 ega Euroopa Liidu Kohtu järeldustega Ungari vastu algatatud rikkumismenetluste kohta; märgib, et ameti väitel võtab ta tugitegevuse peatamise asemel täiendavaid kaitsemeetmeid, et saada Ungari ametiasutustelt kinnitus põhiõiguste austamise kohta, ning jälgib nende täitmist tähelepanelikult, mida toetab komisjoni 13. juuli 2022. aasta eelarvekontrollikomisjoni koosolekul esitatud väide, et ameti kohalolek Ungaris võimaldab ametil jälgida ja kontrollida piiril toimuvaid võimalikke põhiõiguste rikkumisi pagulaste või varjupaigataotlejate vastu Ungari ametiasutuste poolt; rõhutab, et see kohalolek peab piirduma seiretegevusega, ning toonitab, et amet peab hoiduma osalemast operatsioonides, mida reguleeritakse riigisiseste õigusaktide sätetega, mis on Euroopa Kohtu hinnangul liidu õigusega vastuolus, kuni kõik sellised sätted on viidud liidu õigustikuga kooskõlla; märgib, et ameti põhiõiguste ametnik on rõhutanud, et jätkuv tugitegevus Ungaris võib tähendada ameti kaasosalust tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte rikkumises, ning soovitab ametil peatada oma tugitegevus Ungaris ja võtta kasutusele täiendavad kaitsemeetmed, kui ameti siiski jätkab nende operatsioonide jälgimist, eriti arvestades üldist õigusriigi olukorda Ungaris; rõhutab seoses sellega, et Frontexi kontrolli töörühm kutsus ametit üles peatama kogu muu tegevuse Ungaris; märgib siiski, et kuna amet võttis tegevdirektori 2022. aasta jaanuari otsuse vormis vastu artikli 46 kohase üksikasjaliku standardse töökorra, on tehtud edusamme; rõhutab, et nende toimingute puhul tuleb kindlasti järgida põhiõiguste austamise kõrgeimaid standardeid;

13. teeb järelduse, et amet on täitnud enamiku eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni sõnastatud tingimustest rahuldaval viisil, kuid kõiki neid tingimusi ei ole ikka veel täielikult täidetud ja mõned olulised tingimused on täitmata; kutsub ametit üles tegutsema viivitamata ja täitma ka ülejäänud tingimused; rõhutab, et nende tingimuste täitmine on oluline aspekt, mida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus arvesse võttis;

14. kordab, et kuna viimastel aastatel on ameti pädevus ja eelarve järsult suurenenud, peab suurenema ka aruandekohustus ja läbipaistvus; rõhutab, et ameti eelarve täitmisele heakskiidu andmine sõltub sellest, kas amet täidab aruandekohustust ja tegutseb läbipaistvalt, ning eelkõige ameti pühendumusest tegutseda kooskõlas liidu õigusega;

Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) aruanne

15. märgib, et OLAF ja ameti haldusnõukogu on teinud ameti tegevust käsitleva OLAFi lõpparuande anonüümseks muudetud kujul kättesaadavaks; märgib, et see anonüümseks muudetud versioon on tehtud kättesaadavaks ainult eelarvekontrollikomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni liikmetele; tuletab meelde, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon pidas vajalikuks sellele aruandele juurdepääsu saamist, et teha 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta täiesti teadlik otsus; peab kahetsusväärseks pikki viivitusi sellele raportile juurdepääsu võimaldamisel, mis takistas parlamendi kontrolliõigust; juhib lisaks tähelepanu sellele, et OLAFi aruande järeldused kuuluvad avaliku huvi sfääri; märgib, et praeguseks on selgitatud, et selle aruande omanik on OLAF ja et kõik aruande järelduste põhjal võetavad meetmed on lõpetatud;

16. märgib, et lõpparuande tulemuste osalise tutvustamise põhjal eelarvekontrollikomisjoni 28. veebruari 2022. aasta koosolekul väljendatud tõsine mure leidis lõplikus aruandes kinnitust; väljendab sügavat muret OLAFi uurimise tulemuste ning tuvastatud tõsiste üleastumiste ja muude eeskirjade eiramiste ulatuse ning taseme pärast, millel need toime pandi; väljendab seoses sellega ülimat nördimust järeldustes kirjeldatud asjaomaste isikute käitumise ja tegevuse ning vastutustunde puudumise pärast; võtab eelarvekontrollikomisjoni 13. juuli 2022. aasta koosolekul ameti haldusnõukogu esimehe tehtud avalduste põhjal teadmiseks, et OLAFi lõpparuandes sisalduvate järelduste järelmeetmena on võetud meetmeid; on sellega seoses seisukohal, et on vaja võtta tõsiseid parandusmeetmeid ning et OLAFi avastatud probleemide lahendamine võtab aega ja nõuab eelkõige uue eeldatava tegevdirektori jõulist kaasatust; kordab, et kutsub ametit üles esitama üksikasjaliku tegevuskava selle kohta, kuidas ta kavatseb lahendamata mureküsimused lahendada, koos nende meetmete võtmiseks selge ja üksikasjaliku ajakavaga; tuletab meelde, et eelarvekontrollikomisjoni 13. juuli 2022. aasta koosolekul kinnitas OLAF veel kord, et lõpparuanne ei sisalda finantsmõju ega viiteid usaldusväärse finantsjuhtimise rikkumistele; tuletab meelde, et uurimine keskendus kõrgema juhtkonna väidetavatele rikkumistele ja menetluste mittejärgimisele; rõhutab siiski, et järeldused, mis on esitatud OLAFi lõpparuandes endise tegevjuhtkonna aegse ameti tegevuse suhtes läbi viidud uurimise kohta, on äärmiselt tõsised ja 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse seisukohast väga olulised; tuletab meelde, et 2022. aastal esitatakse ameti kohta eeldatavasti veel kaks OLAFi lõpparuannet; nõuab, et parlamendiliikmetele võimaldataks nendele lõpparuannetele juurdepääs kohe, kui need valmis on, ja et juurdepääs tagataks ka kõigile ameti juhtivtöötajatele, kellele aruanne peab olema kättesaadav selleks, et tagada ameti eelarve korrektne täitmine edaspidi;

Muutused ametis

17. tunnustab ja väljendab heameelt juhtimisstiili positiivse muutuse üle, mille viis sisse tegevdirektori kohusetäitja, kes kohustus muutma ameti organisatsioonikultuuri, edendades meeskonnapõhist lähenemisviisi koos konsulteeriva ja kaasava juhtimisega, mille puhul inimesed ei karda rääkida võimalikest väärtegudest, ning mille osas tal on haldusnõukogu ja põhiõiguste ametniku täielik toetus; tervitab eelkõige tegevdirektori kohusetäitja pühendumust läbipaistvusele ja loodab, et võetud kohustuste täitmiseks astutakse otsustavaid samme; väljendab heameelt haldusnõukogu uue esimehe positiivse rolli ning põhiõiguste ametniku olulise panuse üle, mis on parandanud ja tõhustanud koostööd ja teabevahetust ametis; võtab teadmiseks ka haldusnõukogu esimehe ning komisjoni rände ja siseasjade peadirektoraadi asepeadirektori märkused, et aruanne näitab asjaomaste isikute puudusi, kuid et struktuurseid probleeme ei ole; kordab, et OLAFi uurimine piirdus väärkäitumisega ja menetluste mittejärgimisega konkreetsete isikute poolt, ning rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutaval institutsioonil on vaja põhjalikumalt analüüsida tuvastatud puuduste täpset laadi, et tagada struktuursete probleemide puudumine;

a) rõhutab esiteks, et kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi tuleb põhjalikult analüüsida, kuna üksikisikute väärkäitumisel lasti toimuda liiga kaua;

b) rõhutab teiseks, et peale varasema juhtkonna tekitatud probleemide tekitavad ametile probleeme ka meediakajastused OLAFi järelduste kohta, mis puudutavad liikmesriike, kes survestavad ameti rannikuvalvet ja varjavad põgenike tagasitõrjumisi;

c) väljendab muret mitme töötaja väljendatud kavatsuse pärast loobuda ameti heaks töötamisest organisatsioonikultuuri ja üldise töökeskkonna tõttu ning ootab, et tegevdirektori kohusetäitja tegutseks viivitamata nende küsimuste lahendamisel;

d) väljendab muret ka selle pärast, kuidas amet jätkab määruse (EL) 2019/1896 artikli 46 kohaldamist, millele viitab tegevdirektori kohusetäitja otsus suurendada kohalolekut Egeuse merel, hoolimata meediakajastusest OLAFi järelduste kohta, mis osutavad põhiõiguste jätkuvale rikkumisele selles piirkonnas;

18. tunnistab, et kõik probleemid, millega amet silmitsi seisab, pärinevad varasemast ajast ning et ameti praegune ja tulevane juhtkond peavad leidma viisi nende küsimustega tegelemiseks, et aidata ametil edasi liikuda; rõhutab, et kui ameti praegune juhtkond seda tunnistab ning kavatseb need probleemid lahendada, on ametil eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni täielik toetus; rõhutab, et nii komisjoni kui ka ameti haldusnõukogu ülesanne peaks olema tegeleda kõigi probleemidega, et oleks võimalik alustada puhtalt lehelt ning vältida olukorda, et amet ei järgi jätkuvalt põhiõigusi; palub seetõttu komisjonil ja ameti haldusnõukogul kõiki neid küsimusi põhjalikult analüüsida ja anda nende kohta aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile; rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise edaspidistes tsüklites võetakse kõiki eespool nimetatud aspekte tõsiselt arvesse;

19. nõuab tungivalt, et ameti tegevjuhtkonnale, sealhulgas tegevdirektori kohusetäitjale, tegevdirektori asetäitjatele ja põhiõiguste ametnikule antaks juurdepääs OLAFi lõpparuandele ja et see läbi loetaks, võttes arvesse aruande otsustavat tähtsust ameti eelarve ja eeskirjade nõuetekohase täitmise tagamisel tulevikus; palub ameti haldusnõukogul ja tegevjuhtkonnal uuesti põhjalikult hinnata OLAFi lõpparuande sisu ja käsitleda selles tõstatatud küsimusi; kutsub eelkõige ameti tegevjuhtkonda üles vaatama läbi järeldused haldusnõukogu uuritud intsidentide kohta seoses nende vastavusega põhiõigustele, võttes arvesse meedia poolt väidetud teabevarjamist haldusnõukogu eest, ning teabe jagamise kohta ametisiseselt ning ameti ja Euroopa Parlamendi vahel; nõuab tungivalt, et amet ja komisjon tunnistaksid ja käsitleksid mis tahes struktuurseid probleeme, mis on seotud nii ameti otsese operatiivtegevuse kui ka järelevalvega, ning tagaksid, et sarnased olukorrad enam ei korduks; kutsub komisjoni ja ametit üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni sellest, kuidas neid küsimusi käsitletakse;

Kontrollikoja eriaruanne 08/2021

20. võtab teadmiseks, et amet on teatanud kontrollikoja eriaruande 08/2021 5. soovituse (tähtaeg: 2021. aasta lõpp) rakendamisest, kuid on pikendanud teabevahetuse raamistiku ja Euroopa olukorrapildi parandamist käsitleva 1. soovituse rakendamise tähtaega rohkem kui aasta võrra (2022. aasta keskpaigast 2023. aasta kolmandasse ja neljandasse kvartalisse); võtab lisaks teadmiseks 2., 3. ja 4. soovituse käimasoleva/osalise rakendamise ning julgustab ametit pidama kinni nende rakendamise tähtajast (2022. aasta lõpp);

Läbipaistvus

21. tuletab meelde Euroopa Ombudsmani omaalgatusliku uurimise põhjal tehtud otsust põhiõigustega seotud kohustuste kohta; võtab teadmiseks ombudsmani järelduse, et amet peaks tagama ennetavama lähenemisviisi läbipaistvusele, sealhulgas avaldama dokumente, mida on vaja, et mõista ameti tegevuses osalejate vastavaid rolle ja kohustusi; märgib, et amet ei saa jagada taktikalist laadi teavet, mida võidakse kuritarvitada inimkaubanduse või muu ebaseadusliku tegevuse eesmärgil; kutsub ametit üles rakendama ombudsmani soovitusi; soovitab ametil välja töötada ja rakendada uue käitumisjuhendi, millega tagataks täielik läbipaistvus ja hea juhtimine, ning hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni selles valdkonnas tehtud edusammudega kursis;

22. võtab teadmiseks, et vastu on võetud spetsiaalsed reeglid, millega tagatakse põhiõiguste ametniku sõltumatus, ning koostatakse põhiõiguste strateegiat ja tegevuskava;

23. võtab teadmiseks, et põhiõigustega seotud kohustuste täitmisel on ametil ja liikmesriikidel jagatud vastutus; nõuab tungivalt, et amet ja liikmesriigid arendaksid koostöö-, teabevahetuse ja parimate tavade vahetamise struktuure;

24. võtab teadmiseks 27. juulil 2022 toimunud ameti haldusnõukogu erakorralise koosoleku tulemused; peab kiiduväärseks, et haldusnõukogu on võtnud ameti sisemise haldusstruktuuri ja Frontexi ajakohastatud väliskommunikatsioonistrateegia toimimise parandamiseks kasulikke meetmeid; jagab haldusnõukogu muret välispiiridel suurenenud vägivalla pärast; loodab, et amet viib põhiõiguste ametniku 2021. aasta aruandes esitatud soovitused ellu;

Andmekaitse

25. võtab sügava murega teadmiseks 2022. aasta juuli meediakajastused, milles märgitakse, et amet jätkas rändajatelt sekkuva andmekogumise laiendamist programmi PeDRA raames; väljendab lisaks muret teadete pärast, et andmekaitseametnik hoiatas korduvalt, et sellist andmete laiendamist ei ole võimalik saavutada ilma liidu õigust rikkumata, ning soovitas konsulteerida Euroopa Andmekaitseinspektoriga; väljendab samuti muret teadete pärast, mille kohaselt jättis amet algselt selle nõuande tähelepanuta ja jätkas andmete laiendamist; väljendab ameti esitatud teabe põhjal heameelt asjaolu üle, et pärast Euroopa Andmekaitseinspektori arvamuste saamist andmetöötluseeskirjade kohta on amet koos oma andmekaitseametnikuga ümber sõnastanud haldusnõukogu otsused, et tagada täielik kooskõla liidu andmekaitse-eeskirjadega, kinnitades, et uued eeskirjad järgivad hoolikalt Euroopa Andmekaitseinspektori tähelepanekuid; nõuab, et amet annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru selle küsimuse hetkeseisust ja hoiaks teda kursis edasiste sammudega selle programmi väljatöötamisel;

Ahistamisjuhtumid

26. tuletab meelde, et ameti andmetel teatati talle 2020. aastal 17 väidetavast seksuaalse ahistamise juhtumist; võtab ameti 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva esimese raporti järelmeetmete põhjal teadmiseks, et neist 17 juhtumist kaks algatati ameti konfidentsiaalsete nõustajate menetlusjuhendi alusel mitteametliku menetlusena; taunib asjaolu, et ülejäänud 15 juhtumit lõpetati ilma edasiste järelmeetmeteta; rõhutab, et eritähelepanu tuleks pöörata seksuaalse ahistamise tuvastamisele, sellest teatamisele ja selle vastu võitlemisele, pidades eelkõige silmas teateid, mida rikkumisest teatajatelt on väidetavate juhtumite kohta saadud; väljendab heameelt tegevdirektori kohusetäitja avalduste üle eelarvekontrollikomisjoni koosolekul, et amet on selles valdkonnas jätkuvalt valvas ning on võetud lisameetmeid, et tagada kõigi juhtumite nõuetekohane käsitlemine; väljendab heameelt selle üle, et tegevdirektori kohusetäitja on lubanud olukorda tähelepanelikult jälgida ja võtta selles valdkonnas lisameetmeid; väljendab šokki ja suurt muret töötaja enesetapu pärast, mis oli seotud väidetava seksuaalse ahistamisega, mida mainiti 2022. aasta juulis toimunud eelarvekontrollikomisjoni lähetuses Poolasse osalenud ameti ametnike ja parlamendiliikmete vahelistes aruteludes, ning väljendab heameelt selle üle, et uus tegevjuhtkond on juhtumit uuesti uurima hakanud; palub tegevdirektoril korraldada selle eriti tõsise ja murettekitava juhtumi kohta täiemahuline ja üksikasjalik uurimine, hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni uurimise tulemustega kursis ning teha selles protsessis kriminaaluurimisasutustega täielikku koostööd; kutsub tegevdirektorit üles korraldama seksuaalse ahistamise vastaste meetmete rakendamise kohta põhjaliku uurimise, tegema kõigi asjaomaste asutustega täielikku koostööd, andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile tulemustest aru ja esitama üksikasjaliku tegevuskava koos meetmetega, millega tagatakse seksuaalse ahistamise suhtes täisleppimatus nii oma haldus- kui ka operatiivtegevuses; nõuab, et amet teeks selles protsessis täielikku koostööd kõigi asjaomaste asutustega ja hoiaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni tulemustega kursis;

27. tunnustab ameti töötajaid, kellel on seljataga väga raske aeg ja kes on seisnud silmitsi probleemidega, mille kohta tegevdirektori kohusetäitja esines avaldustega kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni 30. mai 2022. aasta koosolekul; juhib eelkõige tähelepanu endise põhiõiguste ametniku kohtlemisele, kelle tööd endine tegevjuhtkond takistas meedia andmetel mitmete aastate jooksul; kutsub ameti tegevjuhtkonda ja haldusnõukogu üles jätkama ameti

muutmist ohutuks töökohaks, kus inimesed ei kardaks võimalikele probleemidele tähelepanu juhtida; on saanud julgustust avaldustest, et paljud töötajad on oma ülemustele teatanud rikkumistest, mille tunnistajaks nad olid, ning kutsub ametit üles tagama, et kõikidesse teadetesse ametialaste käitumisreeglite rikkumise kohta suhtutaks tõsiselt ja nende suhtes võetaks nõuetekohaseid järelmeetmeid; rõhutab, et juhtkonnale ja kõigile töötajatele on vaja kohustuslikku koolitust sotsiaalse ahistamise teemal;

28. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 4. mai 2022. aasta resolutsioonile ([3]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([3]) ELT L 258, 5.10.2022, lk 425.